

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 26.1.2022; UDELY/14617/2021

**Kesko Oyj:n Ilvesvuori Pohjoisen louhinta ja murskaus, Nurmijärvi;
ympäristövaikutusten arviointiohjelma**

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntoa Nurmijärven Ilvesvuori Pohjoiselle sijoittuvan Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Hankealue sijaitsee noin kilometrin Nurmijärven kirkonkylän itäpuolella. Aluetta rajaa idästä valtatie 3 (Vt3, Hämeenlinnanväylä), etelässä Siippoontie, lännessä vanha Hämeenlinnantie (Mt130) ja pohjoisessa pelto- ja metsävyöhyke.

Vanhan Hämeenlinnantien länsipuolella on väljästi rakennetuksi asuinalueeksi luokiteltu Nurmijärven kirkonkylä. Lähimmät lännenpuoleiset asuintalot sijaitsevat Mustakorventiellä sekä Nikkarinmäellä, noin 115 metriä hankealueen rajalta. Alue on pientalovaltainen, ja arviointiohjelman mukaan siellä ei sijaitse ns. herkkiä häiriintyviä kohteita, kuten kouluja, päiväkoteja tai sairaaloita. Lähin koulurakennus, Maaniitun koulu, sijaitsee noin 900 metriä hankealueen länsirajalta. Nurmijärven terveyskeskus sijaitsee noin 1,7 km hankealueen rajalta.

Alueen pohjoisin kärki kuuluu Valkojoen pohjavesialueeseen. Hankealueen halki kulkee Seitsemän Veljeksien -vaellusreitti Kissanoojaa seuraten.

Arvioidut vaihtoehdot:

VE0: Nykytilanne. Alueelle ei toteuteta logistiikkakeskusta, eikä vuonna 2020 vahvistuneen asemakaavan mukainen työpaikka-alue toteudu.

VE0+: Alue otetaan alueen nykyisen asemakaavan mukaiseen käyttöön.

VE1: Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus uuden valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi sekä energian kausivaraston louhiminen maanrakennustoimien yhteydessä.

VE2: Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus uuden valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi. Kausivaraston rakentaminen vaiheistetusti maanrakennustoimien jälkeen.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Melu

Arviointiohjelman mukaan hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melumallinnuksen avulla ja tulokset havainnollistetaan meluvyöhykekartoin.

Melumallinnuksessa huomioidaan louhinnan kaikki merkittävät melua synnyttävät toiminnot. Mallinnus suoritetaan eri louhintavaiheista. Tarkistelussa huomioidaan myös louhinnan melun yhteysvaikutus hankealuetta ympäröivien, liikennemäärältä suurimpien teiden kanssa (Vt3, Mt130 ja Siippoontie).

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää välttämättömänä melumallinnuksen tekemistä. Koska hankealue sijaitsee lähellä asuinalueita, on mahdollista, että melun ohjearvoihin pääseminen edellyttää meluntorjuntatoimenpiteitä. Mallinnus on siten tarpeen tehdä ilman meluntorjuntatoimenpiteitä ja niiden kanssa. Meluhaitan arvioinnissa lähimmillä asuinalueilla tulee huomioida hankkeesta aiheutuvan melun mahdollisen impulssimaisuuden vaikutus melutasoon sekä kuinka paljon hanke lisää kohteiden nykyistä melutasoa. Lisäksi

arviointiselostuksessa on tarpeen esittää meluvaikutusten seurantaohjelma

Tärinä

Louhinnan aiheuttama tärinä voi otollisissa maaperäolosuhteissa ulottua jopa kilometrin etäisyydelle louhittavasta kohteesta. Arviointiohjelman mukaan tärinän voimakkuutta arvioidaan suhteessa etäisyyteen tärinälähteestä saatavilla olevan tiedon ja aiempien kokemusten perusteella. Tärinävaikutuksia arvioidaan louhintamäärien, louhinta-alueen kallioperätietojen ja ympäristön maa- ja kallioperätietojen perusteella. Arviointiselostuksessa huomioidaan myös hankealueen läheisyydessä sijaitsevat rakennukset sekä ihmisten mahdollisesti kokemat häiriövaikutukset. Ennustettuja tärinätasoja verrataan voimassa oleviin tärinän ohjearvoihin.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että hankealueen lähirakennusten lisäksi tärinävaikutuksia arvioidaan myös sellaisiin kohteisiin, joiden toimintaan tärinällä voi olla haitallisia vaikutuksia ja tarkastelualue rajataan vähintään kilometrin etäisyydelle hankealueesta.

Runkomelu

Arviointiohjelman mukaan alle 300 metrin päässä rakennuksista tehtävä louhinta voi aiheuttaa lähimmissä asumuksissa havaittavaa runkomelua. Arviointiselostuksessa arvioidaan syntyvän runkomelun vaikutukset.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö painottaa runkomelusta aiheutuvan äänen ja melun yhteisvaikutuksen selvittämistä hankealueen ympärillä olevissa rakennuksissa. Tarkastelualue on tarpeen rajata vähintään 300 metrin etäisyydelle hankealueesta.

Pöly

Arviointiohjelman mukaan louhinta- ja murskaustoiminnasta, pintamaiden poistosta sekä liikenteestä aiheutuvat pölypäästöt ja pölyn leviäminen

arvioidaan olemassa olevia tietoja, kuten kirjallisuutta ja vastaavanlaisien hankkeiden tietoja hyödyntäen. Pölypäästöjen vaikutusta lähialueella toimivaan mehiläiskasvatukseen arvioidaan. Arviointi tehdään ensisijaisesti asiantuntija-arviona. Arvioinnissa hyödynnetään ilmanlaatutarkkailujen tuloksia.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää välttämättömänä pölypäästöjen leviämismallinnuksen tekemistä, koska hankealue sijaitsee lähellä asuinalueita. Arviointiselostuksessa on tarpeellista kertoa hankkeessa käytettävät pölyntorjuntatavat sekä miten pölyntorjunnan seuranta aiotaan järjestää. Pölyhaittojen arvioinnissa tulee kartoittaa ja huomioida sellaiset kohteet, joiden toimintaan pölyllä voi olla haitallisia vaikutuksia.

Talousvesi

Hankealueen pohjoisraja leikkaa hyvin pieneltä osin Valkojoen vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta (tunnus 0154301, luokka 1). Pohjavesialueella sijaitsee neljä Nurmijärven Vesi Oy:n vedenottamoita. Lisäksi hankealueen itäpuolen asuinkiinteistöllä talousvesi otetaan yksityiskaivoista.

Arviointiohjelman mukaan louhinnan vaikutukset hankealueen sekä lähiympäristön pohjavesiin riippuvat louhinnan syvyydestä sekä louhittavan alueen kallioperän rikkonaisuudesta ja rakoilusta, eli kallion laadusta ja rakoilun suunnasta. Kausivarasto louhitaan kokonaan pohjavesipinnantason alapuolelle.

Arviointiohjelman mukaan YVA-selvityksen yhteydessä selvitetään lähialueen talousvesikaivot ja tehdään tarvittaessa kaivokartoitus. Hankealueen keski- ja eteläosan pohjavesitietoja tarkennetaan tarvittaessa uusilla havaintoputkilla. Kausivaraston louhintasuunnittelua varten tullaan tekemään kallioperän vedenjohtavuustutkimuksia. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa arvioidaan maa-aineksen poiston, kallion louhinnan, kausivaraston ja paalulaatan rakentamisen vaikutuksia pohjaveden virtaussuuntiin, pinnantasoon sekä laatuun. Lisäksi tarkkaillaan toimintojen mahdollisia vaikutuksia ympäristön talousvesikaivoihin.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää välttämättömänä, että hankkeen vaikutukset hankealuetta sivuavaan Valkojan pohjavesialueeseen sekä siellä sijaitsevien vedenottamojen raakaveden määrään ja laatuun arvioidaan niin huolellisesti, että saadaan riittävä varmuus hankkeen vaikutuksista vedenottamoiden veden määrään ja laatuun. Tarvittaessa tulee tehdä lisää pohjavesiselvityksiä, mikäli ei ole olemassa riittäviä lähtötietoja luotettavan arvioinnin tekemiseksi.

Vaikutusalueen yksityiskaivojen kartoittaminen ja hankkeen vaikutukset niiden veden laatuun ja antoisuuteen on myös selvitettävä.

Muu alueidenkäyttö

Arviointiselostusta varten on tarpeen kartoittaa, onko hankealueen vaikutuspiirissä yleisiä uimarantoja ja onko hankkeella vaikutusta niiden pintaveden laatuun.

Arviointiselostuksessa on tarpeen selvittää, miten hankealueen halki kulkevan Seitsemän Veljeksien -vaellusreitin käyttö turvattaisiin jatkossa.

Ympäristöterveydenhuollon ylitarkastaja

Sini Mustakallio

Tämä asiakirja ESAVI/3453/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/3453/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mustakallio Sini 23.02.2022 16:01

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
ympäristö- ja luonnonvaravastuualue
Kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: UUDELY/14617/2021.

Kesko Oyj:n Ilvesvuori Pohjoisen louhinta ja murskaus, lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Nurmijärvi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvaravastuualue pyytää lausuntoa Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 24.02.2022 mennessä.

Arviointiohjelmassa on vaikutusten arvioinnin suunnittelussa tuotu esiin lukuisia hyviä ja erittäin tarpeellisia suunnitelmia ja tutkimuksia, joilla hankkeen ympäristövaikutuksia aiotaan arvioida. Tämän lisäksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskus esittää ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntona hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

Hankevaihtoehdot

Toteutusvaihtoehdossa VE0+ alue otetaan alueen nykyisen asemakaavan mukaiseen käyttöön. Alueelle toteutetaan työpaikkavaltaisten toimintojen alue. Maaston jyrkkyys ja esteettömien katujen sekä teknisten verkostojen rakentaminen edellyttää laajoja louhintoja sekä maa-aineksen siirtoja. Toteutusvaihtoehdon mukaan alueelle voidaan myös sijoittaa ylijäämämaamassoja. Arviointiohjelmasta ei käy tarkemmin ilmi tarkoitetaanko tässä ylijäämämaiden sijoittelulla maamassojen hyödyntämistä rakentamisessa vai onko kyseessä ympäristönsuojelulain mukaan ympäristölupaa edellyttävä maa-ainesjätteen hyödyntämien tai loppusijoitus. Toteutusvaihtoehdon VE0+ ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta toteutusvaihtoehtoa tulee tarkentaa.

Toteutusvaihtoehdoista VE1 ja VE2 liittyvät valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi. Hankevaihtoehdoissa VE1 ja VE2 louhinta- ja täyttötason ero on yksi metri ja molemmissa vaihtoehdoissa pyritään massatasapainoon. Toteutusvaihtoehdoista VE1 on louhintatason +74 ja lopullisen rakennustason +75 osalta lähinnä alueella vireillä olevassa asemakaavaluonnoksessa esitettyä lopputasoa +75. Molemmissa vaihtoehdoissa on esitetty energian kausivaraston toteuttaminen, vaikkakin eri rakennusvaiheissa. Kausivaraston louhinnassa syntyvä kivi on esitetty vaihtoehdon VE1 täyttömateriaalina. Kausivaraston kalliotila suunnitellaan louhittavaksi molemmissa vaihtoehdoissa alueelle tulevien logistiikkahallien alapuolelle noin 50 metrin syvyyteen tulevasta pihatasosta. Toteutusvaihtoehdosta VE2 ei käy ilmi mihin tai miten kausivarastosta irtilouhittava kiviaines on tarkoitus käyttää.

Maarakentaminen

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitetty, että asemakaavan ollessa lainvoimainen voi rakennushankkeen edellyttämät maanrakennustyöt toteuttaa rakennusluvalla. Arviointiohjelmassa ei ole esitetty muuta lupatarpeen arviointiin liittyvää kaava- tai lupahakemustilannetta.

Maa-aineslakia ja sen mukaista maa-ainestenottolupaa ei maa-aineslain (555/1981) § 2 mukaan sovelleta rakennustöiden yhteydessä tapahtuvaan irrotetun aineksen ottoon ja hyödyntämiseen, kun toimenpide perustuu viranomaisluvalla toteutettavaan rakennushankkeeseen. Maa-aineslakia ei sovelleta rakentamishankkeen yhteydessä tapahtuvaan maa-ainesten ottamiseen, silloin kun ottaminen on välttämätöntä luvan tai suunnitelman mukaisen hankkeen toteuttamiseksi (KHO 11.2.2015 T 362). Mikäli maa-aines hyödynnetään välittömästi rakentamishankkeen yhteydessä, maa-aineslupaa ei edellytetä. Mikäli rakentamishankkeen yhteydessä maa-aines kuljetetaan pois tai varastoidaan alueella, tulee ratkaista poikkeuksen suhde maa-aineslain 1 §:ssä säädettyyn soveltamisen pääsääntöön ja siten maa-ainesluvan tarve. Maa-ainesluvan tarvetta arvioitaessa kiinnitetään erityistä huomiota rakentamishankkeen laajuuteen suhteessa ottamisalueen pinta-alaan ja otettavan aineksen määrään. Laaja-alaiseen maa-ainesten ottamiseen saattaa olla tarve soveltaa maa-aineslakia.

Arviointiohjelman mukaan hanke ei vaadi vesilain mukaista lupaa. Luontotyypeistä lailla suojeltuja kohteita ovat ainakin pohjoispuolen lähde sekä Kissanjoen noro (vesilain 2 luvun 11 §:n nojalla suojeltuja luontotyyppisiä). Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tulee esittää hankkeen toteuttamisen aiheuttamat muutokset alueen hydrogeologiaan ja näiden muutosten vaikutus Ilvesvuoren arvokkaisiin luontokohteisiin ja lähteikköalueelle. Hankkeen mahdollinen vesiluvan tarve tulee arvioitavaksi viimeistään hankkeen toteuttamiseen liittyvien lupahakemuksien käsittelyn yhteydessä (mukaan lukien Kissanjoen ylikulku).

Louhinta- ja murskaus

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristölupaa on edellytettävä kivenlouhimolta tai sellaiselta muulta kuin maarakennustoimintaan liittyvältä kivenlouhinnalta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää. Maarakennustoimintaan liittyvää kivenlouhintaa koskee ympäristönsuojelulain 118 §:n tarkoittama ilmoitusvelvoite melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta. Viranomaisen on meluilmoituksen johdosta annettava päätös. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille.

Vastaavasti ympäristölupaa on edellytettävä kiinteältä murskaamolta tai kalkkikiven jauhatuksesta tai sellaiselta tietyllä alueella sijoitettavasta siirrettävästä murskaamosta tai kalkkikiven jauhatuksesta, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Tätä vähäisempi murskaus edellyttää ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta. Murskauksen ympäristölupahakemuksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Hulevedet ja vesistövaikutukset

Ympäristökeskus korostaa, että hulevesien ja vesistövaikutuksen osalta arviointiselostuksessa ja sitä varten tehtävässä vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida erityisesti seuraavat asiat:

- lähteikköjen ja norojen valuma-alueiden määrittäminen
- pintavalunnan kasvamisen ja hydrologian äärevöitymisen myötä kyseisten pienvesien vesitalouteen aiheutuvien vaikutusten selvittäminen, hydrologisen kokonaismuutoksen arviointi
- hulevesien ja lisääntyneen kiintoainesmäärän vaikutukset uhanalaisille elijölajeille (vuollejokisimpukka, meritaimen) sekä niiden elinympäristöille, kuten taimenen kutusoraikot
- suojavyöhykkeiden ja uomien eroosiosuojausten vaikutukset ja riittävyys
- työmaa-, louhinta- ja rakentamishulevesien vaikutukset alueen hydrologiaan ja kiintoaines- sekä typikuormiin

Hankealueen välittömässä läheisyydessä, lähimmillään noin 100 metrin päässä hankealueen itärajasta sijaitsee Vantaanjoen Natura 2000-alue (tunnus FI0100104). Arviointisuunnitelman mukaan varsinkin rakentamisen aikana Vantaanjoessa elävän luontodirektiivilajin, vuollejokisimpukan elinoloja voi heikentää kiintoainekuorma, joka on haitallinen varsinkin nuorille simpukkayksilöille. Myös räjähteiden tyyppi-päästöt ovat suuressa määrin vuollejokisimpukalle erittäin haitallisia. Epäsuorasti vuollejokisimpukkakaan vaikuttavat toukkien isäntälajina toimivien kalojen häviäminen. Vastaavasti varsinkin rakentamisen aikana syntyvä kiintoaines- ja ravinnekuorma voivat olla taimenille erittäin haitallisia joko suoraan tai välillisesti. Korkea kiintoainekuorma voi tukkia kutusorakoita sekä vahingoittaa kalojen kiduksia. Hankealueen vedet johdetaan Vantaanjokeen, jolloin arviointisuunnitelmassa esitetty hanke voi edellyttää ympäristölupaa myös vesistövaikutuksen perusteella siten, kun ympäristönsuojelulain 27 § 2 momentin kohdassa 1 määrätään (toiminta, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta).

Hanke aiheuttamat päästöt vesistöön tulee esittää arviointisuunnitelmassa. Laskennallisten päästöjen perusteella tulee esittää myös hankkeen mahdollinen vesistön pilaantumisvaikutus. Vesistövaikutuksissa on otettava huomioon myös laskennallisten päästöjen vaikutukset kalastoon, vuollejokisimpukkaan ja kutusoraikkoihin.

Pohjavesivaikutukset

Arviointiohjelmassa on esitetty, että pohjavesiin voi kohdistua vaikutuksia vielä 1000 metrin etäisyydelle. Mahdollisten pohjavesivaikutusten alueella sijaitsee Valkojoen 1-luokan pohjavesialue sekä kolme vedenottamo. Louhinnasta ja paalutuksesta voi aiheutua hallitsematonta paineellisen pohjaveden purkautumista ja pohjavedenpinnan alenemista. YVA-selvityksessä tulee selvittää hankkeen mahdolliset pohjavesivaikutukset arviointiohjelmassa esitettyihin kohteisiin sekä vaikutusalueen vedenottamoihin. Pohjaveden pinnankorkeus vaihtelee luontaisesti vuodenaikojen mukaan. Pinnankorkeutta tuleekin mitata useamman kerran eri vuodenaikoina luotettavan tiedon saamiseksi. Lisäksi uusien pohjavesiputkien asentaminen olisi tärkeää tarkemman pohjavesitiedon saamiseksi hankealueelta. Suunnittelualueen lähimmät talousvesi- ja lämpökaivot tulee selvittää.

Melu- ja värinävaikutukset

Arviointiohjelman eri toteutusvaihtoehdot on esitetty varsin yleispiirteisenä ja niitä tulee tarkentaa toteutusvaihtoehtojen todellisten ympäristövaikutusten selvittämiseksi. Eri toteutusvaihtoehtoisissa ei ole esitetty murskattavaksi tarkoitettua kiviaineksen määrää. Vaihtoehtoja tulee tarkentaa ainakin erilaisten paljon ympäristöhäiriötä (melu, pöly, värinä) aiheuttavien toimintojen (poraaminen, rikotus, murskaus, kuljetukset) keston osalta. Vaikutusarviointissa tulee ottaa huomioon myös alueen muut mahdolliset melu-, pöly- ja värinälähteet.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Ilmanlaadun vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityisesti huomiota pölyn leviämiseen lähimmille asuinalueille, mikä varsinkin keväisten katupölyepisodien yhteydessä voi lisätä pölyämisen terveyshaittaa yhteisvaikutukseltaan merkittävästi.

Luontovaikutukset

Arviointiselostuksessa ja sitä varten tehtävässä vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida erityisesti seuraavat asiat:

- Logistiikkakeskuksen vaikutukset alueen viher- ja ekologisten yhteyksien verkostoon ja luontoarvoihin
- Säilytettävien luontoarvojen turvaaminen/suojaaminen rakentamisvaiheessa
- Mahdollisuudet kompensoida hankkeen yhteydessä häviäviä tai heikentyviä luontoarvoja tai yhteyksiä (esim. viherkatot)

Tapio Reijonen
Ympäristönsuojelupäällikkö

17.2.2022

TUUDno-2022-213

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue

Hakija	Kesko Oyj
Paikka	Ilvesvuori, Nurmijärvi
Asia	Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää jakelussa mainituilta lausuntoa Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, UUELY/14617/2021.
Toiminta	Kesko Oyj suunnittelee Nurmijärven Ilvesvuoren alueelle, Siippoontien, Hämeenlinnanväylän (Vt3) ja Hämeenlinnantien (Mt130) väliselle alueelle (100 ha) päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta. Logistiikkakeskuksen on tarkoitus palvella K-ryhmän Suomen päivittäistavaroiden jakelutoimintaa pitkällä aikavälillä tuotteiden varastoinnin, jalostuksen, tuotannon, välityksen ja edelleen jakelun osalta. Hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tavoitellaan mahdollisimman ympäristöystävällisiä ratkaisuja painottaen erityisesti vähäisiä ilmastovaikutuksia sekä varautumista jakelukaluston tulevaisuuden energiamuotoihin. Jotta logistiikkakeskuksen kylmä- ja pakastetilojen vuosikymmenten käytönajalla tuottama lauhdelämpö saataisiin myös kesäaikaan talteen ja varastoiduksi käytettäväksi talviajan lämmitykseen, tutkitaan mahdollisuutta louhia suunnittelualueen kallioon vesitäyttöinen lämpöenergian kausivarasto. Näillä järjestelyillä keskuksesta olisi mahdollista saada lämpöomavarainen ja energiatehokas. Suunniteltu keskus edellyttää laajaa maa-aluetta ja rakentamista.

Terveysvalvonnan lausunto

Hankealue, jolle Kesko Oyj suunnittelee päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta ja kallioon louhittavaa vesitäyttöistä lämpöenergian kausivarastoa, sijaitsee osittain Valkoan 1. luokan pohjavesialueella. Pohjavesialue on luokiteltu kemialliseksi riskialueeksi ja vedenottamoiden raakavesistä on todettu pieniä määriä VOC-yhdisteitä. YVA-ohjelmassa toiminnasta todennäköisesti aiheutuviksi ympäristövaikutuksiksi on arvioitu vaikutukset pohjavesiin, pintavesiin ja eliöihin sekä melu ja värinä.

Nurmijärven Veden Pellonperän varavedenottamo sijaitsee suunnitellun hankealueen läheisyydessä (330 m). Lisäksi hieman kauempana hankealueelta sijaitsevat Valkoan (830 m) ja Kaninlähden (630 m) vedenottamot. Hankealueen itäpuolella on YVA-ohjelman mukaan myös talousvesikäytössä oleva yksityiskaivo.

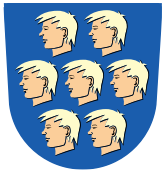
Ottaen huomioon, että toiminnassa ollaan mahdollisesti louhimassa kalliota pohjaveden pinnan alapuolelta sekä rakentamassa lauhdevesivarasto, voi toiminta aiheuttaa laaturiskin pohjaveden laadulle ja näin ollen vedenottamoiden toiminnalle sekä yksityiskaivoille. Toiminta ei saa heikentää vedenottamoiden tai yksityisten talousvesikaivojen vedenlaatua. Suunniteltu hanke saattaa esimerkiksi aiheuttaa pohjaveden saastumisen tai sen määrän vähentymisen. Pohjavettä vaarantavat toiminnot tulee sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Tämä on kirjattu ohjeistukseksi myös Valkojoen pohjavesialueen suojelusuunnitelmaan. Pohjavedelle aiheutuvaa riskiä arvioitaessa tulee arvioida myös pohjaveden valuma-alueen aiheuttamat riskit. Lähialueen talousvesikaivot tulee kartoittaa ja toiminnan aiheuttamia vaikutuksia pohjaveteen ja sitä kautta vedenottamoiden ja kaivojen vedenlaatuun tulee seurata. Kissanjoen pohjaveden virtaussuunta tulee varmistaa.

YVA-ohjelmassa suunnitellun hankealueen itäpuolella sijaitsevien talojen on arvioitu altistuvan eniten toiminnasta rakennusvaiheessa aiheutuvalla melulla. Itäpuolen asuinrakennukset altistuvat lisäksi tieliikenteestä aiheutuvalla melulla. Suunnitelulla toiminta-alueella on karttatarkastelun perusteella asuinrakennuksia. Mikäli kiinteistöissä asutaan suunnitellun toiminnan rakentamisen tai itse toiminnan aikana, tulee toimijan huolehtia, ettei toiminnasta aiheutuva melu, pöly tai värinä aiheuta asukkaille terveyshaittaa. Suunnitellun toiminnan aiheuttama melu tulee mallintaa. Melumallinnuksessa tulee huomioida myös muut ympäristömelun lähteet lähialueella. Toimintaa suunniteltaessa tulee huomioida, ettei asumisterveysasetuksen 545/2015 sisämelun meluntoimenpiderajat ylity. Yleensä ulkomelun ollessa ohjearvojen mukaista, eivät sisämelun raja-arvot ylity.

Pölyntorjunnassa tulee varmistua, että sen sitomiseen käytettävää vettä on aina saatavilla. Mikäli pölyä torjutaan pohjavesialueella, ei torjunnassa tule käyttää suolaa.

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Petra Kivistö
terveystarkastaja

Lausunnon antaminen ELY-keskukselle Ilvesvuori pohjoisen YVA-ohjelmasta

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 48
153/11.01.00/2022

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Nurmijärven kunnan lausuntoa Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausuntoa on pyydetty 24.2.2022 mennessä.

Kesko Oyj suunnittelee Nurmijärven Ilvesvuoren alueelle, Siippontien, Hämeenlinnanväylän (Vt3) ja Hämeenlinnantien (Mt130) väliselle alueelle (100 ha) päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta. Logistiikkakeskuksen on tarkoitus palvella K-ryhmän Suomen päivittäistavaroiden jakelutoimintaa pitkällä aikavälillä tuotteiden varastoinnin, jalostuksen, tuotannon, välityksen ja edelleen jakelun osalta. Hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tavoitellaan mahdollisimman ympäristöystävällisiä ratkaisuja painottaen erityisesti vähäisiä ilmastovaikutuksia sekä varautumista jakelualustan tulevaisuuden energiamuotoihin.

Rakennushankkeet, kuten kyseessä oleva hanke, eivät lähtökohtaisesti edellytä ympäristövaikutusten arviointi -menettelyä YVA-lainsäädännössä. Arviointimenettelyä voidaan kuitenkin soveltaa hankkeisiin, joilla on vastaavia ympäristövaikutuksia, kuin YVA-hankeluettelon hankkeilla. YVA-menettelyyn on ryhdytty, koska hanke vaatii laajan alueen louhintaa.

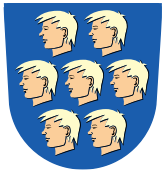
Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

VE0 Nykytilanne: Alueelle ei toteuteta logistiikkakeskusta, eikä vuonna 2020 vahvistuneen asemakaavan mukainen työpaikka-alue toteudu.

VE0+ Alue otetaan alueen nykyisen asemakaavan mukaiseen käyttöön: Alue (100 ha) otetaan alueen nykyisen asemakaavan mukaiseen käyttöön. Alueelle toteutetaan työpaikkavaltaiten toimintojen alue. Maaston jyrkkyys ja esteettömien katujen sekä teknisten verkostojen rakentaminen edellyttää laajoja louhintoja sekä maa-aineksen siirtoa. Alueelle voidaan myös sijoittaa ylijäämämaamassoja.

VE1 Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus uuden valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi sekä energian kausivaraston louhiminen maanrakennustoimien yhteydessä: Alue louhitaan tasoon +74 metriä merenpinnan yläpuolella ja rakennetaan tasoon +75 m mpy (pihan taso). Hankealueen louhinnasta ja kaivuusta tasolle +74 syntyy noin 4 130 000 m³ ktr kallio- ja maa-ainesta. Lisäksi samaan aikaan louhitaan vesitäyttöinen lämpöenergian kausivarasto, jonka louhinnasta syntyy noin 400 000 m³ ktr kiveä, joka vastaa noin 600 000 i-m³ louhetta. Alue täytetään tasolle +75. Täytön ja pihan rakentamiseen sekä Kissanajan pohjoispuolen alueen tasaamiseen käytetään noin 4 600 000 m³ ktr louhinnasta ja kaivuusta syntynyttä ainesta. Vaihtoehdossa pyritään massatasapainoon. Alueella syntyy pintamaita noin 140

000 m³. Pintamaita pyritään käyttämään alueella mahdollisuuksien mukaan. Ylimääräiset pintamaat kuljetetaan alueelta.

VE2 Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus uuden valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi. Kausivaraston rakentaminen vaiheistetusti maanrakennustoimien jälkeen: Alue louhitaan tasoon +73 metriä merenpinnan yläpuolella ja rakennetaan tasoon +74 m mpy (pihan taso). Alueelle louhittava kausivarasto toteutetaan vaiheistetusti vasta muiden hankkeen edellyttämien maanrakennustoimien (louhinta ja tasaus) jälkeen. Hankkeen louhinnasta ja kaivuusta tasolle +73 syntyy noin 4 640 000 m³ ktr kallio- ja maainesta. Alue täytetään tasolle +74. Täytön ja pihan rakentamiseen sekä Kissanojan pohjoispuolen alueen tasaamiseen käytetään noin 4 420 000 m³ ktr louhinnasta ja kaivuusta syntynyttä ainesta. Vaihtoehdossa pyritään massatasapainoon. Ylijäämänä alueelta poistetaan pintamaat, joita on 140 000 m³. Pintamaita pyritään käyttämään alueella mahdollisuuksien mukaan. Myöhemmin louhittavasta kausivarastosta syntyy noin 400 000 m³ ktr kiveä, joka vastaa noin 600 000 i-m³ louhetta.

Koska hankkeen toteuttamatta jättäminen tuskin johtaa alueen nykytilanteen säilymiseen, vertaillaan YVA-hankkeessa toteutusvaihtoehtoa VE1 ja VE2 sekä nykytilaan (VE0), että siihen, että nykyisen kaavan mukainen maankäyttö toteutuisi (VE0+).

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

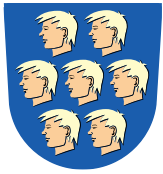
Kunnanhallitus päättää

- 1) antaa seuraavan lausunnon ELY-keskukselle Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.
- 2) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Yleisesti

Nurmijärven kunta laatii Ilvesvuoren pohjoisosaan asemakaavan muutosta yhteistyössä Kesko Oyj:n kanssa. Osapuolet ovat laatineet kaavan laatimisen ja toteuttamisen yhteistyösopimuksen.

Nurmijärven kunta katsoo, että ympäristövaikutusten arvioinnin kohteena olevan esirakentamisen merkittävimmät vaikutukset liittyvät todennäköisesti meluun, tärinään, vesistöihin, liikenteeseen, pohjavesiin ja maisemaan. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa keskeistä on arvioitavien vaihtoehtojen muodostaminen ja kuvaus siten, että vaihtoehtojen vaikutusten arviointi on mahdollista tarvittavalla tarkkuustasolla, sekä arviointimenetelmien ja prosessien valinta, joilla vaikutuksia arvioidaan. Nyt arvioitavat vaikutukset ja arvioinnin menetelmät on kuvattu osin varsin yleisluontoisesti ja kuvausta on syytä tarkentaa tältä osin. Erityisesti syytä on tarkentaa kausivaraston toteuttamisen kuvausta sekä kohdentaa vaikutusten arviointia koskemaan paremmin myös sitä.

Ympäristövaikutusten arviointiselostukseen tulee liittää suunnitelmat ja selvitykset, joihin selostuksessa esitetyt vaikutusarviot perustuvat.

Hankkeen kuvaus

Arvioitavat vaihtoehdot on kuvattu pääasiallisesti selkeästi. Vaihtoehdossa 2 myöhemmin louhittavasta kausivarastosta syntyy noin 400 000 ktr³ kiveä. Vaihtoehtojen kuvauksesta ei käy yksiselitteisesti ilmi pystytäänkö louhe käyttämään tontilla vai kuljetetaanko se lähtökohtaisesti pois, mikä aiheuttaisi merkittävät liikenteelliset ja ilmastolliset vaikutukset.

Louhinnan ja täytön alustava vaiheistus on esitetty kuvissa 2–6. Hankkeen vaiheistusta on syytä tarkentaa esittämällä sanallinen kuvaus kustakin vaiheesta pitäen sisällään tiedot mm. louhinta- ja täyttömääristä, niiden sijoittamisesta, liikenteen järjestämisestä, suojaustoimenpiteistä ja vaiheen kestosta. Kuvauksessa ei ole myöskään esitetty, missä vaiheessa kausivarasto on tarkoitus louhia. Hankkeen kuvauksesta ei myöskään ilmene, kuinka paljon Kissanajan pohjoispuolelle on tarkoitus läjittää louhetta, mihin tasoon maanpinta alueella tasataan ja mistä louhe alueelle ajetaan.

Hankkeen teknisessä kuvauksessa todetaan, ettei hankkeen vaatimia maanrakennustöitä tehdä Kissanajan ympäristössä. Nurmijärven kunta katsoo kuitenkin, että maanrakennustyöt ulottuvat monin paikoin Kissanajan välittömään ympäristöön, minkä johdosta vaikutukset Kissanajaan tulee arvioida kattavasti.

Valmisteilla olevassa asemakaavatyössä on esitetty kausivaraston louhimista tasoon +0 mpy. Mikäli tämä voi olla tarpeellista, Nurmijärven kunta katsoo, että vaikutukset on syytä arvioida YVA-menettelyssä vaikutuksiltaan suurimman skenaarion mukaan.

Maarakennustöiden kestoksi esitetään tiivistelmässä 24 kuukautta. Hankkeen kuvauksessa kestosta ei kuitenkaan todeta mitään, vaikka tällä on merkittävä vaikutus hankkeen vaikutuksiin käytetyn arviointikehikonkin mukaan. Arviosta ei käy ilmi pitääkö tämä sisällään myös kausivaraston louhinnan.

YVA-menettelyssä ei ole kuvattu, mistä kausivarastoon on tarkoitus johtaa sen vaatima vesi. Vaikka kyseessä ei ole suoraan maanrakennukseen liittyvästä seikasta, asiaa olisi hyvä tarkastella myös jo ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Arviointimenettely, arvioinnin rajausta ja periaatteet

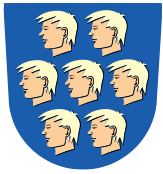
Ympäristövaikutusten arviointia tekevän konsultin pätevyys vaikuttaa riittävältä.

Arviointiohjelmassa esitetty aikataulu vaikuttaa optimistiselta, sillä lausuntoaika ohjelmasta päättyy vasta helmikuun lopussa. Nurmijärven kunta katsookin, että arviointiohjelmasta annettu palaute tulee ottaa vakavasti ja mukauttaa suunnitelmaa tarvittaessa sen mukaan, mikä voi johtaa aikataulun pitkittymiseen.

Nurmijärven kunta toteaa, että asemakaavan muutoksen valmistelua tukevat sitä varten perustetut ohjausryhmä sekä hankeryhmä. Ryhmien tehtäviin ei kuitenkaan kuulu YVA-prosessin eteenpäin vieminen, vaan se kuuluu hankkeesta vastaavan tehtäviin.

Arvioinnin rajausta ja periaatteet

Arviointiohjelmassa esitetyt rajaukset arvioinnille vaikuttavat perustellulta. Vaikutusten merkittävyyden arvioimiseksi esitetty kehikko vaikuttaa hyvältä pohjalta työn toteuttamiselle.

Nykytilanteen kuvaus

Alueen nykytilanteen kuvaus on esitetty pääosin kattavasti. Vesistövaikutusten selvittämiseksi on syytä selvittää kaivojen ja mahdollisesti myös maalämpökaivojen sijoittuminen suhteessa hankealueeseen. Paineellisen pohjaveden alue on syytä esittää kartalla.

Alueen luontoarvoja on selvitetty tiheästi ja monipuolisesti ja selvitysten tuloksia on kuvattu perusteellisesti. Luontokohteiden arvotuksen osalta on syytä vielä varmistaa, että hyödynnetään tietoa viimeisimmistä selvityksistä. On myös hyvä esittää liitteenä selvitykset, joihin tietojen arvottaminen perustuu.

Arvioitavat vaikutukset ja menetelmät

Kappaleessa 6 on esitetty arvioitavat vaikutukset sekä arviointimenetelmät. Molempia on syytä selkeyttää ja tarkentaa ennen arvioinnin toteuttamista. Nyt arviointiohjelma jättää osin epäselväksi, mitä oikeastaan aiotaan tehdä ja miten. Parhaimmillaan arviointiohjelma voisi toimia yleispiirteisenä työsuunnitelmana.

Yhdyskuntarakenteelliset, maankäytölliset ja elinkeinovaikutukset lienevät vähäisiä. Kuvauksesta ei ilmene selkeästi, mitä osiossa on tarkoitus arvioida, vaan keskitytään lähinnä listaamaan erilaisia lähtötietoja. Oleellista arvioinnissa lienee arvioida hankkeen suhdetta nykyiseen ja suunniteltuun yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön sekä maanrakennustyön työllisyysvaikutuksia.

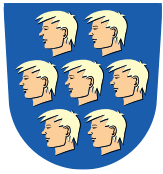
Elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistykseen kohdistuvien vaikutusten osalta ei ole esitetty selkeää kuvausta, miten vaikutuksia on konkreettisesti tarkoitus arvioida. Keskiöön on syytä nostaa arvio siitä, miten muutokset melussa, tärinässä, pölyssä, liikenteessä ja virkistysympäristössä, vaikuttavat asumiseen ja virkistysmahdollisuuksiin. Hankkeella voi olla vaikutuksia myös ihmisten omaisuuteen. Maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi lienee tarpeen tehdä tutkimuksia alueella, eikä tukeutua pelkästään saatavilla oleviin paikkatietoaineistoihin. Alueelta olemassa olevia tutkimuksia ei ole avattu arviointiohjelmassa siten, että niiden riittävyttä pystyisi arvioimaan.

Maa- ja kallioperän osalta tarkastellaan myös kausivaraston käytön vaikutuksia olemassa oleviin maalämpökaivoihin. Samassa yhteydessä on syytä tarkastella käytön vaikutuksia maanpinnan kohoamiseen tai laskemiseen, jolla voi olla liikenteellisiä vaikutuksia etenkin läheisille pääteille.

Luonnon ja luonnonolojen vaikutusten arvioinnissa on nostettu esiin erityisesti vesistökohteiden ja niissä esiintyvien lajien herkkyyys mm. kiintoainekselle ja vedenlaadulle. Menetelmissä ei ole kuitenkaan tuotu esiin, että kiintoaineksen määrää tai vedenlaadun muutoksia olisi tarkoitus arvioida. Nämä muutokset ja niiden vaikutukset tulee arvioida.

Maisemallisten vaikutusten arvioinnin toimintatapa on kuvattu selkeästi. Maisemallisten vaikutusten arvioinnissa on syytä harkita käsiteltäväksi yleisellä tasolla myös niitä muutoksia, jotka seuraavat maanrakennusvaihetta.

Liikenteellisten vaikutusten arvioimiseksi on syytä harkita liikennemallinnuksen tekemistä, sillä kausivaraston oletettavasti pois kuljetettava louheen määrä lisää raskasta liikennettä alueella merkittävästi. Tällä on vaikutuksia myös ilmanlaatuun, ilmastoon ja liikenneturvallisuuteen.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa ei ole esitetty, mitä muuttujia tarkastelussa on tarkoitus arvioida tai laskea. Ohjelmaa on tältä osin syytä tarkentaa.

Valmistelija

yleiskaavasuunnittelija Sakari Jäppinen, p. 040 317 2380
yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, p. 040 317 2045

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus

Liitteet

Liite[1]	Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 26.1.2022 Kesko Oyj:n Ilvesvuori Pohjoisen YVA-ohjelmasta
Liite[2]	Ilvesvuori Pohjoinen, louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma)

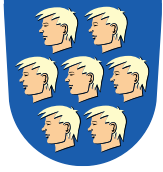
Otteen oikeaksi todistaa

Nurmijärvellä 23.02.2022

Matti Aho
lakiasiantuntija

sähköpostitse 23.02.2022:

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 48

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).

Aluesuunnittelu/Tanja Lamminmäki

Uudenmaan ELY-keskus
UUDELY/14617/2021

Lausunto Ilvesvuori Pohjoinen, louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää lausuntoa Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamisen vaatiman louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Kesko Oyj suunnittelee Nurmijärven Ilvesvuoren alueelle, Siippoontien, Hämeenlinnanväylän (Vt3) ja Hämeenlinnantien (Mt130) väliselle alueelle päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta. Hankealueen koko on 100 ha.

Logistiikkahallin yhteyteen on suunniteltu kallioon louhittava, vesitäyttöinen lämpöenergian kausivarasto, joka mahdollistaa lämpiminä vuodenaikoina logistiikkahallin kylmäkoneiden tuottaman lauhdelämmön varastoinnin.

Rakennushankkeen edellyttämät maanrakennustyöt pitävät sisällään kallioalueen louhintaa ja murskausta. Kiviaineksen louhintaan kuuluvat valmistelevat työt, kuten pintamaan poisto ja paalulaatan ja hulevesijärjestelmän rakentaminen, louhinta (poraus, rikotus ja räjäytykset) sekä murskaus. Louhittu ja murskattu kivi on tarkoitus käyttää paikan päällä alueen tasaukseen. Tavoitteena on massaneutraalius sekä tontin ulkopuolisen maansiirtotarpeen minimointi.

YVA:ssa tarkastellaan neljää eri vaihtoehtoa:

- VE0 Nykytilanne. Alueelle ei toteuteta logistiikkakeskusta, eikä vuonna 2020 vahvistuneen asemakaavan mukainen työpaikka-alue toteudu
- VE0+. Alue otetaan alueen nykyisen asemakaavan mukaiseen käyttöön
- VE1. Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus uuden valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi sekä energian kausivaraston louhiminen maanrakennustoimien yhteydessä
- VE2. Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus uuden valmisteilla olevan asemakaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamiseksi. Kausivaraston rakentaminen vaiheistettusti maanrakennustoimien jälkeen.

Uudenmaan liiton lausunto koskee yksinomaan YVA-ohjelman sisältöä logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyen. Liitto on antanut syksyllä 2021 lausunnon Ilvesvuoren asemakaavan luonnoksesta ja ottanut lausunnossaan kantaa kaavan mukaisen rakentamisen ja käytön aikaisiin vaikutuksiin. Tässä lausunnossa toistetaan samoja huomioita kuin kaavalausunnossa siltä osin kuin ne koskevat YVA-ohjelmaa.

Hankealueen kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten maakuntakaava ohjaa alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Nurmijärven kirkonkylän osayleiskaava on vireillä ja se on ollut ehdotuksena lausunnoilla syksyllä 2021. Osayleiskaavaehdotuksessa alue on osoitettu työpaikka-alueena.

Maakuntakaavatilanne ja hankealuetta koskevat maakuntakaavamerkinnot on YVA-ohjelmassa kuvattu riittävällä tavalla. Hankealueelle ei ole osoitettu Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa maakuntakaavamerkintöjä. Alueen suunnittelua ohjaavat yleiset suunnittelumääräykset. Yleisissä määräyksissä on todettu, että "Maakuntakaavassa osoitettujen keskustien, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikkuksen edellytykset. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, tärinä- ja päästöhaittoja."

Uudenmaan liitto katsoo, että suunnittelualueen logistiikkakeskuksen laajuus ja sen vaikutukset ovat maakunnallisesti merkittäviä. Asemakaavan osalta Uudenmaan liitto on todennut, että kaavaratkaisu on voimassa olevan Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan yleisten määräysten mukainen. Alue sijoittuu myös Uusimaa-kaavakokonaisuudessa tunnistetulle maakunnalliselle logistiikkakäytävälle.

Vaikutusten arvioinnin lähtökohtia

Ilvesvuoren logistiikkakeskus on merkittävän kokoluokan hanke, jonka vaikutuksista näkyvimpiä ovat vaikutukset luonnonympäristöön, maisemaan ja liikenteeseen. Logistiikkakeskuksen rakentamisen aiheuttamat merkittävimmät suorat vaikutukset koskevat erityisesti maaperää, pohja- ja hulevesiä, pintavesiä ja vesieliöitä, melua ja pölyämistä sekä liikennettä. Epäsuorasti vaikutukset voivat kohdistua myös Natura 2000- verkostoon kuuluvaan Vantaanjokeen. Lisäksi arvioinnissa on huomioitava myös hankealueen pohjoispuolelta kulkeva ekologinen yhteys, joka kulkee Vt 3 ja Mt 130 väylien poikki. Yhteys on huomionarvoinen, koska sille on vain vähän tai ei lainkaan vaihtoehtoja.

Vaikutusten arvioinnin lähtökohdat, menetelmät ja lähtötiedot on kuvattu ohjelmassa hyvin. Vaikutukset on arvioitava koko siltä alueelta, johon

vaikutukset voivat kohdistua. Selostuksessa tulee esittää riittävällä tavalla myös mahdollisten haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot, sekä niiden huomioiminen jatkosuunnittelussa.

Ohjelmassa esitettyä arvioinnin laajuutta voidaan pitää lähtökohtaisesti riittävänä ja arviointiohjelma antaa hyvät edellytykset arviointiselostuksen laatimiselle.

Paula Autioniemi
Johtaja, aluesuunnittelu

Kaarina Rautio
Suunnittelupäällikkö

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

17.2.2022

Väylävirasto Trafikledsverket

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 26.1.2022 (UUDELY/14617/2021)

Lausunto Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Kesko Oyj suunnittelee Nurmijärven Ilvesvuoren alueelle, Siippoontien, Hämeenlinnanväylän (Vt3) ja Hämeenlinnantien (Mt130) väliselle alueelle (100 ha) päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta. Hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tavoitellaan mahdollisimman ympäristöystävällisiä ratkaisuja painottaen erityisesti vähäisiä ilmastovaikutuksia sekä varautumista jakelukaluston tulevaisuuden energiamuotoihin.

Jotta logistiikkakeskuksen kylmä- ja pakastetilojen vuosikymmenten käytönajalla tuotettava lauhdelämpö saataisiin myös kesäaikaan talteen ja varastoiduksi käytettäväksi talviajan lämmitykseen, tutkitaan mahdollisuutta louhia suunnittelualueen kallioon vesitäytöinen lämpöenergian kausivarasto. Näillä järjestelyillä keskuksesta olisi mahdollista saada lämpöomavarainen ja energiatehokas. Kausivarasto on tarkoitus rakentaa vaihtoehdosta riippuen joko maanrakennustöiden aikana tai vaiheistettusti myöhemmin.

Rakennushankkeen edellyttämät maanrakennustyöt pitävät sisällään kallioalueen louhintaa ja murskausta. Kiviaineksen louhintaan kuuluvat valmistelevat työt, kuten pintamaan poisto ja paalulaatan ja hulevesijärjestelmän rakentaminen, louhinta (poraus, rikotus ja räjäytykset) sekä murskaus. Louhittu ja murskattu kivi on tarkoitus käyttää paikan päällä alueen tasaukseen. Tavoitteena on massaneutraalius sekä tontin ulkopuolisen maansiirtotarpeen minimointi.

Hankealueelle on tieyhteys etelästä Kuusimäentien kautta, joka liittyy Ilvesvuorenkadun kautta Siippoontiehen. Siippoontie on yhteydessä hankealuetta idästä rajaavaan Hämeenlinnanväylään (Vt3) ja hankealuetta lännestä rajaavaan Vanhaan Hämeenlinnan-

17.2.2022

tiehen (Mt130). Hankealueelle on tieyhteys itäpuolelta Ojamäentien kautta. Hankealueen pohjoisosaan on saneerattu katu, Aspinniituntie, joka jatkossa välittää osan liikenteestä myös suunniteltavalle uudelle alueelle Mt130 suunnasta. Hankkeen aikainen liikenne on pääsääntöisesti Kuusimäentien ja Mt130 kautta, olemassa olevia liittymiä käytäen.

Arviointiohjelman mukaan vaikutusten arvioinnissa kootaan nykytilanteen tiedot ja arvioidaan lisääntyvän työmatka- sekä raskaan liikenteen määrä sekä liikenteen jakautuminen ympäröiville tieverkoille. Arvioinnissa tarkastellaan kuljetusten vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen ja liikenneturvallisuuteen sekä tarvittaessa annetaan toimenpide-ehdotuksia liikennejärjestelyiden kehittämiseksi. Liikenteen aiheuttamien päästöjen ja tärinän arviointia ei pidetä tarpeellisena, sillä muutokset alueen liikennemäärässä ovat suhteellisen pieniä.

Arviointiselostuksessa kuvataan missä työvaiheissa louhinnasta aiheutuu tärinää ja minkä tyyppistä tärinää on, miten tärinää mitataan, millaisia vaikutuksia tärinällä on ja miten niitä voidaan lieventää.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Liikennevaikutusten arviointi on esitetty YVA-ohjelmassa riittävällä tasolla.

Väylävirasto huomauttaa, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava vaikutuksia väylien käyttöön, liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Lisäksi on tarkasteltava mahdollisia väylänpitoon kohdistuvia vaikutuksia.

Väylävirasto toteaa, että hankealue sijaitsee keskeisten pääteiden välittömässä läheisyydessä rajautuen mm. VT3 tiealueeseen. YVA-ohjelmassa ei juurikaan ole käsitelty hankealueelle tulossa olevia varsin mittavia täyttöjä ja paalutuksia. Arvioitu paalulaatta-alue on laaja, ja mikäli alue tehdään kutakuinkin tasaiseksi, alueen pohjoisosaan tulee täyttöä todella runsaasti ja paaluja tiheään. Paalutuksesta tai louhintatöistä aiheutuva tärinä ja maaperän liikkeet eivät saa aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia VT3:n ja MT130:n tie- tai pohjarakenteisiin. Kaikki painopenkereet ja täytöt on suunniteltava siten, että riittävä stabiliteetti tiealueen suuntaan varmistetaan.

Lisäksi on huomioitava, että alueella ei saa aiheutua sellaista pohjavedenpinnan laskua, josta aiheutuisi maanteiden painumista. Väyläviraston alustavan käsityksen mukaan ko. väylät ovat alueella maanvaraisia.

Seuraavissa suunnitelmavaiheissa tiealueen rajalla tehtävät maa-, pohja- ja kalliorakentamiseen liittyvät suunnitelmat on hyväksyttävä tieviranomaisella. Tieviranomainen voi asettaa ehtoja, esim. tie- ja pohjarakenteiden tarkkailuvelvoitteita toteutuksen ajaksi ja tarvittaessa myös rakentamisen jälkeen.

17.2.2022

Väylävirasto muistuttaa hankealueen kuivatuksen tärkeydestä. Ylivuoto- ja tyhjennysvesien (huolto) johtaminen on suunniteltava hyvin. Vesiä ei voi johtaa teiden sivuojiin.

Selostusvaiheessa on kuvattava alueen hulevesijärjestelyt. Laajalta alueelta kertyy sen päälylystämisen jälkeen runsaasti hulevesiä. On kuvattava, miten varmistutaan siitä, että ympäröiville teille ei aiheudu tulvimisen vaaraa, eikä tierakenteille tai väylien käytölle muutenkaan aiheudu haitallisia vaikutuksia alueen hulevesiolosuhteiden muuttumisen vuoksi. VT3 on keskeinen pääväylä. Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida valuma-alueen olosuhteet, arvioida muodostuvien hulevesien määrä ja virtaamat, ja nämä huomioon ottaen suunnitella hulevesien kokonaishallinta. Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida Väyläviraston ohje Teiden ja ratojen kuivatuksen suunnittelu (Liikenneviraston ohje 5/2013).

Edellä mainitussa Väyläviraston kuivatusohjeessa on annettu rankkasademitoitusvirtaaman laskemiseksi toistuvuudelle minimi- ja tavoitearvoja maanteiden osalta.

Vesienhallinnan suunnitelmassa mitoitus tulisi perustua 1/100 vuodessa toistuvaan sateeseen, jolloin hulevesien vaikutuksia maanteihin voitaisiin arvioida ohjeen mukaisesti. Maanteiden sivuojat on tarkoitettu rakenteiden kuivana pitämiseksi. Sivuojiin ei voi johtaa kuivatusvesiä. Mahdollisista tarvittavista toimenpiteistä vesien johtamiseksi maantien alitse, kuten rumpujen suurentamisesta, aiheutuvat kustannukset ovat hyödynsaajaperiaatteen mukaisesti hanketoimijan kustannuksia.

Väylävirasto muistuttaa, että jos tierakenteiden parannustoimenpiteille todetaan hankkeen seurauksena tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikönpäällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt ympäristöasiantuntija Päivi Jylänki.

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo	
Tiedoksi	Tuula Säämänen Marketta Hyvärinen Katja Koskelainen Arto Kärkkäinen	Väylävirasto Väylävirasto Väylävirasto Uudenmaan ELY-keskus

ASIAKIRJA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Päivi Jylänki
Allekirjoitusaika	17.02.2022 16:44
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	17.02.2022 16:50

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Kesko Oyj logistiikkakeskus YVAO Väylävirasto lausunto.pdf
-----------	---